

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Kohtukorraldus liikmesriikides**Kohtukorraldus liikmesriikides****Itaalia**

Selles osas antakse ülevaade Itaalia kohtusüsteemi kohta.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Itaalia kohtusüsteem põhineb tsiviilõigusel.

Nii kohtuniku kui ka prokuröri ülesandeid täidavad kohtu liikmed. Haldusülesandeid täidab justiitsministeerium.

Kohtute ülesanded jagunevad järgmiselt :

tsiviil- ja kriminaalasjad;

haldusasjad;

raamatupidamist käsitlevad asjad;

sõjaväeasjad;

maksuasjad.

Haldusasju on pädevad lahendama maakonna halduskohtud (*Tribunali Amministrativi Regionali* või *TAR*) ning riiginõukogu (*Consiglio di Stato*).

Raamatupidamist käsitlevate asjade lahendamise pädevus kuulub riigikontrollile (*Corte dei conti*). Selle prokuratuur asub kõnealuse kohtu juures.

Maksuasju on pädevad lahendama provintside ning piirkondade maksukomisjonid.

Sõjaväeasjade lahendamise pädevus kuulub sõjaväekohtutele, sõjaväe apellatsioonikohtutele, järelevalvet teostavatele sõjaväekohtutele, sõjaväekohtute juures tegutsevatele sõjaväeprokuröridele, sõjaväeasjade apellatsioonikohtute juures tegutsevatele sõjaväe juhtivprokuröridele ning kassatsioonikohtu juures tegutsevatele sõjaväe peaprokuröridele.

Tsiviil- ja kriminaalasju on pädevad lahendama kohtusüsteemi kuuluvad kohtunikud, kes on jagatud kohtunikeks ja prokurörideks ning täidavad vastavalt kohtuniku ja uurija ülesandeid.

Kohtute haldamine

Põhiseaduse kohaselt vastutab kohtute haldamise eest oma erilise funktsiooni, rolli ja seotuse tõttu kohtutega kõigist valitsusasutustest justiitsministeerium.

Pärast väga põhjalikku avalikku uurimist määratakse kohtunikud teatavas valdkonnas pädevate kohtute juurde, võttes arvesse nende isiklike eelistusi. Neid ei ole võimalik ametisse nimetada, ülendada, ametist tagandada, üle viia ega karistada ilma kohtunike ülemkoguga (*Consiglio Superiore della Magistratura* või *CSM*) nõu pidamata ja neid kaitsvate eriliste tagatisteta.

Kõiki kohtunikega seotud küsimusi peab hindama CSM, kes kaitseb kohtunike sõltumatust ning staatust.

CSM-i presidendiks on Itaalia Vabariigi President.

Justiitsministeerium täidab oma haldus- ja organisatsioonilisi ülesandeid kahel tasandil:

oma kesketes struktuurides (*dipartimenti*), mis asuvad peamiselt Roomas ning eristes pädevusvaldkondades ka kohalikes osakondades;

erinevates kohtutes.

Haldusfunktsioon hõlmab ka vastutust kohtu töötajate eest.

Kohtutes (või prokuratuurides) on juhtiv roll:

eesistujal, kes vastutab kohtunike tegevuse eest ning teeb otsuseid ametialastes küsimustes;

kohtusekretäril (*dirigente*), kes korraldab kohtu teenuste osutamist üldsusele ning kohtunike ja prokuröride sisemist assisteerimist. *Dirigente* on kõrgeim haldusametnik.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Kohtud jagunevad järgmiselt:

Esimene aste

rahukohtunikud (*giudici di pace*) – aukohtunikud (kohtukaasistujad), lahendavad vähem tähtsaid tsiviil- ja kriminaalasju;

kohtud (*tribunali*) – lahendavad keerulisemaid kohtuasju;

esimese astme kriminaalkohtud (*ufficio di sorveglianza*) – lahendavad esimese astme kohtutena karistusõigusega seotud kohtuasju (vangide küsimused, süüdimõistmised jne);

alaealiste kohtud (*tribunale per i minorenni*).

Teine aste

Selleks et kaevata edasi esimene otsus faktiliste asjaolude või seaduse tõlgendamise alusel:

apellatsioonikohtud (*corte d'appello*);

teise astme kriminaalkohtud (*tribunale di sorveglianza*) – teise astme (ning mõnel erijuhul esimese astme) kohtud karistusõigusega seotud kohtuasjades.

Kolmas aste

Kohtuvigade parandamiseks kõrgeimas astmes:

Ülemkohus (*corte di cassazione*) – üldise pädevusega lõppastme kohus.

Üldkohtutes on ka spetsiaalsed osakonnad. Assiiside kohtutes (*corti d'assise*) lahendavad kohtuasju kaks elukutselist kohtunikku ning kuus

vandekohtunikku. Vandekohtunikud valitakse kodanike hulgast lühikeseks ajavahemikuks tegema koostööd ning esindama erinevaid ühiskonnarühmi.

Kõnealused kohtud lahendavad raskeid kuritegusid käsitlevaid kohtuasju (mõrvad, rasked vägivallateod jms).

Kohtumenetluses prokuröri rolli täitvad kohtunikud on järgmised:

esimese astme juhtivprokurörid (*procuratore della Repubblica presso il Tribunale*) ning nende asetäitjad (*sostituti procuratori*);

teise astme juhtivprokurörid (*procuratore generale presso la Corte d'appello*) ja nende asetäitjad (*sostituti procuratori generali*);

ülemkohtu peaprokurör (*procuratore generale presso la Corte di cassazione*) ning tema asetäitjad (*sostituti procuratori generali*).

Itaalias täidavad prokuröride ülesandeid elukutselised kohtunikud, kelle tegevuse üle teostavad järelevalvet vastava prokuratuuri juhid. See toimib teatava hierarhiana, mis kehtib ainult prokuratuuride puhul.

Kohtute hierarhia

	Tsiviilasjade lahendamise pädevus	Kriminaalasjade lahendamise pädevus	Alaealistega seotud asjade lahendamise pädevus	Karistusõigusega seotud asjade lahendamise pädevus
I aste	Rahukohtunik	Rahukohtunik	Alaealiste kohus	Esimese astme kriminaalkohus / teise astme kriminaalkohus
II aste	Kohus	Kohus	Apellatsioonikohtu spetsiaalne osakond	Teise astme kriminaalkohus
	Apellatsioonikohus	Apellatsioonikohus		
Kohtuvigade parandamine	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)

Õigusaktide andmebaasid

Teavet kohtute, justiitsministeeriumi ja erinevate kohtute pädevuse kohta ning nende kontaktandmed leiab [Itaalia justiitsministeeriumi](#) veebisaidilt.

Teavet Itaalia kohtusüsteemi kohta itaalia, inglise ja prantsuse keeles leiab [kohtunike ülemkogu](#) veebisaidilt.

Mõlemale veebisaidile on juurdepääs tasuta.

Viimati uuendatud: 18/01/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.